

УДК: 616.831-001.,137^с
© Стефанко С.Л., 2013

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ МОДЕЛІ У НАВЧАННІ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ

Стефанко С.Л.

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Вступ. Зростаючі матеріально-технічні потреби випереджають сьогодні процеси соціальної та психологічної зрілості людей, їх здатність до ведення діалогу, активного самопізнання і самовираження. У сучасних умовах змінюються характер і функції фахової освіти: вона повинна не тільки передати знання, сформувані вміння, а й підготувати майбутніх фахівців до самостійних дій та прийняття рішень, навчити нести відповідальність за себе і свої дії [1].

Якісно змінюється характер взаємодії викладача і студентів. Студент стає не стільки об'єктом навчання, скільки суб'єктом цього процесу, а педагог – організатором [2]. Найбільш важливою і складною педагогічною проблемою є спілкування студента і викладача, де з боку останнього необхідно проявляти вимогливість, витримку, доброзичливість у стосунках зі студентами, здатність пробуджувати інтерес до знань та творчого мислення, стимулювати активність студента [3].

Для поліпшення якості підготовки фахівців виникла необхідність застосування сучасних активних методів навчання, які забезпечують творчу активність студентів спрямовану на формування і розвиток професійного мислення, здатність до засвоєння ними нових способів професійної діяльності. Психолого-педагогічний аналіз форм, методів і засобів організації та проведення занять в навчальних закладах показує, що традиційні форми, методи, засоби навчання припускають в основному діяльність викладача з передачі інформації [4]. Але насправді успішне оволодіння навчальним матеріалом залежить тільки від мислення самого студента.

Основна частина. Розвиток індивідуальності кожного студента і виховання його особистості відбувається в ситуаціях спілкування та взаємодії один з одним. Адекватною моделлю таких ситуацій є навчальна гра. Вона надає педагогу можливість, пов'язані з відтворенням результатів навчання (знань, умінь і навичок), тренуванням, їх застосуванням з урахуванням індивідуальних відмінностей.

Основні методичні інновації сьогодні пов'язані із застосуванням саме інтерактивних методів навчання. Використання інтерактивної моделі навчання передбачають моделювання життєвих ситуацій, використання ролевих ігор, спільне вирішення проблем. Виключається домінування будь-якого учасника навчального процесу або будь-якої ідеї. З об'єкта впливу студент стає суб'єктом взаємодії.

Активна життєва позиція лікарів – інтернів, як майбутніх фахівців має формуватися інтерактивними формами навчання, тим новим, що обумовлено змінами у житті нашого суспільства. Розглядаючи необхідність застосування інтерактивних форм навчання можна відзначити, що сучасна

освіта відкриває перед педагогом широкий вибір рішень теоретичних і практичних завдань.

Метод конкретних ситуацій. В основі цього методу лежить опис конкретної професійної діяльності або емоційно-поведінкових аспектів взаємодії студентів. При вивченні конкретної ситуації, і аналізі конкретного прикладу студент повинен вжитися в конкретні обставини, зрозуміти ситуацію, оцінити обстановку, визначити, чи є в ній проблема і в чому її суть. Визначити свою роль у вирішенні проблеми і виробити доцільну лінію поведінки. Метод конкретних ситуацій можна розбити на етапи: 1. Підготовчий етап; 2. Ознайомчий етап; 3. Аналітичний етап; 4. Підсумковий етап.

На першому етапі викладач конкретизує мету, розробляє відповідну «конкретну ситуацію» і сценарій заняття. При розробці важливо враховувати ряд обов'язкових вимог: приклад повинен логічно продовжувати зміст теоретичного курсу і відповідати майбутнім професійним потребам сьогоденних студентів; складність описаної ситуації повинна враховувати рівень можливостей студентів, тобто з одного боку, бути під силу, а з іншого, викликати бажання з нею впоратися і випробувати почуття успіху; зміст повинен відображати реальні професійні ситуації, а не вигадані події і факти. Крім того, студентам повинні бути надані чіткі інструкції роботи над конкретною ситуацією.

На другому етапі відбувається залучення студентів у жваве обговорення реальної професійної ситуації. Викладач позначає контекст майбутньої роботи, звертаючись до компетентності студентів-інтернів у певній галузі. Знайомить студентів з змістом конкретної ситуації, індивідуально чи групою. У цій методиці велику роль грає група, адже таким чином підвищується розвиток пізнавальної здатності під час обговорення ідей і пропонування рішень, що є плодом спільних зусиль. З цієї причини, ознайомлення з описом конкретної ситуації корисно виконувати в малій групі.

Аналіз в груповій роботі починається після знайомства студентів з наданими фактами, і пропонуються наступні рекомендації: виявлення ознак проблеми; ясна, чітка, стисла постановка проблеми; пропонувані способи дії; їх альтернативи та їх обґрунтування; аналіз позитивних і негативних наслідків від можливих рішень; первинні цілі та реальність її втілення.

При аналізі конкретних ситуацій особливо важливо те, що тут поєднується індивідуальна робота студентів з проблемною ситуацією і групове обговорення пропозицій, підготовлених кожним членом групи. Це дозволяє студентам розвивати навички групової, командної роботи, що розширює можливості для вирішення типових проблем в рамках досліджуваної навчальної тематики.

Необхідно відзначити значущість цього методу

для формування спеціальної та комунікативної компетенції у студентів. Вони навчаються: аналітично мислити; подавати результати проведеного аналізу; оцінювати наслідки рішень; освоюють комунікативні навички та навички роботи в колективі.

Результативність методу збільшується завдяки аналітичній роботі студентів, коли вони можуть дізнатися і порівняти кілька варіантів вирішення однієї проблеми. Такий приклад допомагає розширенню індивідуального досвіду, аналіз і вирішення проблеми кожним студентом. Оскільки аналіз конкретної ситуації - групова робота, то вирішення проблеми бажано у формі відкритих дискусій.

Ділова та рольова гра. Цей метод являє собою в комплексі рольову гру з різними, часто протилежними інтересами її учасників і необхідністю прийняття будь-якого рішення по закінченні або в ході гри. Рольові ігри допомагають формувати такі важливі ключові кваліфікації лікарів, як комунікативні здібності, толерантність, вміння працювати в малих групах, самостійність мислення і т. д. Від викладача вимагається велика попередня методична підготовка при проведенні рольових ігор, вміння прогнозувати результати і робити відповідні висновки.

Ділові ігри характеризуються спрямованістю на заняття певних практичних проблем, набуття навичок виконання конкретних прийомів діяльності. Необхідність в іграх такого типу виникає тоді, коли наявних здібностей учасників недостатньо для реалізації готових алгоритмів дій, або відбувається неузгодженість у діяльності в результаті тих чи інших причин.

Ділові ігри проходять, як правило, у формі узгодженого групового розумового пошуку, що вимагає залучення до комунікацію всіх учасників гри. За своєю суттю цей метод навчання є особливою формою комунікації.

У будь-якому типі комунікації один з учасників є доповідачем, який висловлює свою точку зору. Другий учасник є помічником, який, сприймаючи сказане і зроблене, намагається захистити точку зору доповідача. Третій учасник комунікації в рамках ділової гри має бути опонентом, який, спираючись на результати прийнятого рішення, висловлює свою власну точку зору. Четвертий учасник – організатор комунікації (викладач) - перетворює розрізнені зусилля в цілеспрямований рух. Завершується ділова гра підведенням підсумків, де основна увага спрямована на аналіз її результатів, найбільш значущих для практики.

Висновок: 1. Головною відмінною рисою інтерактивних методів навчання є ініціативність студентів у навчальному процесі, яку стимулює педагог з позиції партнера-помічника. Хід і результат навчання набуває особисту значимість для всіх учасників процесу і дозволяє розвинути в студентів здатність самостійного вирішення проблеми.

2. Передбачувані результати використання інтерактивних занять в роботі викладача із студентською групою: уміння жити в діалоговій середовищі, розуміння, що таке діалог і навіщо він потрібний; здатність аналітично і критично мислити, вміння робити обґрунтовані висновки, вміння приймати рішення і нести відповідальність за них; здатність прогнозувати і проектувати своє майбутнє.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрущенко В. Високі педагогічні технології / В. Андрущенко, В. Олексенко // Вища освіта України. - 2007. - №2. - С. 70-76.
2. Белокопытов Ю. Активные методы обучения / Ю. Белокопытов, Г. Панасенко // Высшее образование в России. - 2004. - №4. - С. 167-169.
3. Буряк В. Формування у студентів критичного стилю мислення / В. Буряк // Вища школа. - 2007. - №3. - С. 21-30.
4. Корнеева Л.И. Интерактивные методы обучения / Л.И. Корнеева // Высшее образование в России. - 2004. - № 12. - С. 105-108.

Стефанко С.Л. Застосування інтерактивної моделі у навчанні лікарів інтернів // Український медичний альманах. - 2013. - Том 16, № 1. - С. 64-65.

Головною відмінною рисою інтерактивних методів навчання є ініціативність студентів у навчальному процесі, яку стимулює педагог з позиції партнера-помічника. Хід і результат навчання набуває особисту значимість для всіх учасників процесу і дозволяє розвинути в учнів здатність самостійного вирішення проблеми. Активні форми організації навчально-виховного процесу сприяють вивченню навчального матеріалу, активній взаємодії студентів і викладача, живому обміну думками між ними.

Ключові слова: заняття, інтерактивність, навчання.

Стефанко С.Л. Использование интерактивной модели в обучении врачей интернов // Український медичний альманах. - 2013. - Том 16, № 1. - С. 64-65.

Главной отличительной особенностью интерактивных методов обучения является инициативность студентов в учебном процессе, которую стимулирует педагог с позиции партнера-помощника. Ход и результат обучения приобретает личную значимость для всех участников процесса и позволяет развить у учащихся способность самостоятельного решения проблемы. Активные формы организации учебного процесса способствуют изучению учебного материала, активному взаимодействию студентов и преподавателя, живому обмену мнениями между ними.

Ключевые слова: занятие, интерактивность, обучение.

Stefanko S.L. The use of interactive models in teaching medical interns // Український медичний альманах. - 2013. - Том 16, № 1. - С. 64-65.

The main feature of interactive teaching methods is initiative of students in learning process, which is stimulated by a teacher as an assistant-partner. The course and result of learning becomes personal significance for all stakeholders and allows to develop in students the ability to solve problems. Active forms of organization of educational process contribute to the study of educational material, active cooperation of students and teacher, alive exchange of thoughts between them.

Key words: lesson, interactivity, education.

Надійшла 11.11.2012 р.
Рецензент: проф. Ю.М.Колчін